

EXAMENSARBETE

Våren 2011

Sektionen för lärande och miljö
Psykologi III

Kriminalvårdares och polisers syn på intagna i anstalt; En studie i attityd och personlighet

Författare

Jessica Andersson

Andreas Färdigh

Handledare

Ulf Holmberg

Examinator

Gowert Masche

Kriminalvårdares och polisers syn på intagna i anstalt;

En studie i attityd och personlighet

Attityder påverkar vår informationshantering, vårt omdöme och vårt beteende. Denna studie syftar till att undersöka om fenomenet skiljer sig mellan olika grupper och om det har att göra med personlighet. 120 personer ur grupperna poliser, kriminalvårdare och en kontrollgrupp undersöktes avseende attityder till intagna och Big Five teorins personlighetsdimensioner. En one-way ANOVA visade inga signifikanta skillnader mellan grupperna. Två-vägs variansanalyser användes för att undersöka eventuella huvudeffekter och interaktionseffekter med hög respektive låg grad av samtliga personlighetsdimensioner samt variablerna anställning (kriminalvårdare, poliser och kontrollgrupp) och attityd till intagna. Inga signifikanta resultat påträffades.

Nyckelord: Attityder till intagna, Big Five personlighetsteori, kriminalvårdare, polis.

Ett av Kriminalvårdens viktigaste uppdrag är att hjälpa den intagne att bryta sin kriminella livsstil i syfte att minska återfallen i brott (Kriminalvården – ledning och styrning, 2009). Mot bakgrund av detta erbjuder myndigheten en rad olika motivations- och påverkansprogram, en verksamhet som givits större fokus och ett större anslag under senare år (Kriminalvården, 2010). Utöver den mer riktade programverksamheten bygger stora delar av den svenska Kriminalvården på att ge den intagna ett visst mått av frihet under ansvar, t.ex. vid villkorlig frigivning, olika former av utslussningar och alternativa påföljder som t.ex. samhällstjänst villkorlig dom eller intensivövervakning med elektronisk fotboja. En viktig variabel i sammanhanget är kriminalvårdarnas attityder till intagna, där en positiv attityd uttrycker en tro på att intagna är kapabla till positiv förändring medan en negativ attityd ger en bild av intagna som obotligt avvikande individer (Melvin, Gramling & Gardner 1985).

Ett ytterligare sammanhang där attityderna till intagna har en central plats är polisens arbete. Inom Rikspolisstyrelsens ledning anser man att enskilda medarbetare som inte agerar professionellt och har felaktiga attityder och ett felaktigt bemötande äventyrar det förtroende polisen har från allmänheten (Westin & Nilsson, 2009). En rapport av Westin och Nilsson (2009) slår fast att ett sådant förtroende är direkt avgörande för polisens möjlighet att fullgöra sitt uppdrag. I omvänd bemärkelse visade en studie av Alpert, Finney och Short (1978) att intagnas attityder till instanser inom rättsväsendet hade betydelse för deras möjlighet till rehabilitering under anstaltsvistelse. Författarna menar att det är vanligt förekommande att intagna som anser sig blivit illa bemötta av poliser, kriminalvårdare, advokater, åklagare eller domare ofta har en negativ inställning till dessa yrkesroller, och att inställningen är bestående under verkställigheten. Således relaterar bemötande i hög utsträckning till en individs attityder, och negativa attityder till intagna från såväl kriminalvårdare som poliser minskar möjligheterna till en positiv förändring samtidigt som det är en grogrund för frustration hos den drabbade.

Eftersom kriminalvårdare och poliser är två yrkesgrupper som i stor utsträckning interagerar med intagna, har dessa grupper ansetts vara relevanta att undersöka avseende attityder till personer dömda till fängelse. I och med att en attityd är en individs respons på ett attitydsobjekt (Fazio, 2007) är det relevant att undersöka om det finns en relation mellan attityder och personlighet. Således syftar denna studie till att undersöka de två nämnda yrkesgruppernas attityder till personer dömda till fängelse och om dessa attityder har en relation till respondenternas

personlighet. För att i ett vidare perspektiv se om dessa yrkesgrupper skiljer sig från allmänheten i stort används dessutom en kontrollgrupp.

Begreppet attityd

Det finns idag ingen allmänt vedertagen definition av begreppet attityd. En definition som dock är återkommande inom litteraturen och som tillämpas i denna studie, är den som myntats av Gordon Allport (1935, citerad efter Fazio, 2007, s. 604):

A mental and neural state of readiness, organized through experience, exerting a directive or dynamic influence upon the individual's response to all objects and situations with which it is related.

Enligt Allports definition har vi en mental beredskap, förvärvad genom våra erfarenheter, som påverkar vårt sätt att reagera på situationer och objekt som är relaterade till objektet. Definitionen rymmer även ett påstående som forskning flera decennier senare kunnat verifiera, nämligen den process i vilken en attityd formas. Forskare tycks vara ense om att attityder lärs in och formas i en socialiseringsprocess (Fishbein & Ajzen, 1975; Oskamp, 1977), men utesluter heller inte att attityder konstrueras i samband med att vi exponeras för stimuli i form av objekt eller händelser i vår omgivning (Bizer, Tormala, Rucker & Petty, 2006). En vanlig distinktion inom begreppet attityd är den mellan explicit (kontrollerad, reflekterad) och implicit (automatisk, oreflekterad), där attityden till intagna ses som en kontrollerad uppfattning som i stor utsträckning baseras på samhällets normer och värderingar (Kjelsberg, Skoglund & Rustad, 2007). Denna studie inriktar sig främst mot de medvetna andelarna av attityden.

Kriminalvårdare och attityder till intagna

Melvin med kollegor (1985) konstaterar att personalens positiva attityder har varit avgörande vid lyckade rehabiliteringsinsatser för intagna under anstaltsvistelser. Då kriminalvårdspersonal har daglig kontakt med de intagna, har de därigenom makten att antingen förstärka eller underminera sitt primära uppdrag, d.v.s. sitt uppdrag att påverka den intagna i positiv riktning, på den arbetsplatsen där de arbetar. Melvin med kollegor (ibid.) menar även att personalens attityder gentemot intagna har en förmåga att påverka de intagnas syn på sig själva, vilket har stor relevans i sammanhanget. För att en intagen skall möjliggöra ett liv utan kriminalitet måste han eller hon inledningsvis förändra sin syn på sig själv.

En studie av Kifer, Hemmens och Stohr (2003) visade att häktes- och anstaltspersonal i USA i hög utsträckning ansåg att Kriminalvårdens främsta uppgift var inkapacitering snarare än rehabilitering. I enlighet med forskningshypotesen fann forskarna stöd för att den enskilda institutionen hade en stor inverkan på personalens inställning. Anstalter och häkten med hög säkerhetsklass och ett restriktivt utbud av behandlingsinriktade insatser såg sitt primära uppdrag som inkapacitering i högre utsträckning än genomsnittliga populationen.

En norsk studie av Kjelsberg med kollegor (2007) syftade till att undersöka kriminalvårdares, intagnas och studenters attityd gentemot intagna utifrån attitudes toward prisoners (ATP) skalan. Kriminalvårdare ($M = 93.0$, $N = 387$) visade sig då ha en attityd som var mer negativ än intagnas ($M = 106.0$, $N = 298$) och generellt något mer positiv än studenters ($M = 91.0$, $N = 183$). Resultaten är anmärkningsvärt lika de Melvin med kollegor (1985) fann i den ursprungliga jämförelsen, även den mätt med ATP skalan, mellan kriminalvårdare ($M = 90.70$, $N = 56$), intagna ($M = 109.50$, $N = 157$) och studenter ($M = 90.50$, $N = 90$) mer än 20 år tidigare. Vad gäller ATP skalan finns dock inga standardiserade riktmärken för vad som anses vara positiva respektive negativa attityder, utan resultaten bör jämföras sinsemellan.

Flertalet studier som använt sig av andra instrument än ATP skalan visar att äldre kriminalvårdare tenderar att i högre utsträckning fokusera på de rehabiliteringsinriktade aspekterna av deras arbete (Farkas, 1999; Kifer et al., 2003) och har en positivare inställning till intagna än yngre medarbetare (Kjelsberg et al., 2007). Studier som ämnat att undersöka skillnaderna i manliga respektive kvinnliga kriminalvårdares attityder gentemot intagna har antingen inte

funnit en signifikant skillnad (Kjelsberg et al., 2007) eller funnit att kvinnliga kriminalvårdare haft en mer positiv attityd än sina manliga kollegor (Kifer et al., 2003).

Poliser och attityder till intagna

Trots att vikten av polisens attityder till intagna tidigt har identifierats (Melvin et al., 1985) finns det förvånansvärt lite forskning på området. Melvin med kollegor (1985) har dock undersökt polisens attityder till intagna utifrån ATP skalan. Antalet försöksdeltagare var magert ($N = 23$), och resultatet visade en betydligt mer negativ attityd hos poliser ($M = 67.0$) än såväl kriminalvårdare ($M = 90.70$, $N = 56$) som studenter ($M = 90.50$, $N = 90$) och intagna ($M = 109.50$, $N = 90$). Flertalet forskare har även undersökt polisens attityd till bestraffning kontra behandling av kriminella. En studie av Carlson, Thayer och Germann (1971) visade t.ex. att studenter var betydligt mer negativt inställda till bestraffning som behandlingsmetod gentemot kriminella individer än poliser. Furnham och Alison (1994) fann liknande resultat i deras undersökning mellan poliser, gärningsmän och en kontrollgrupp. Direkt motsatta resultat fanns dock av Logan, Shannon och Walker (2006) i ett försök att identifiera polisens attityder till förövare av partnervåld. Resultatet indikerade en uppfattning om att behandling snarare än sanktioner var mer lämpade för individer dömda för relationsvåld. Samma studie visade dock att sanktioner förespråkades i högre utsträckning för gärningsmän med alkohol- och drogmissbruk än gärningsmän utan sådan problematik.

Westin och Nilsson (2009) fann i en rapport till Rikspolisstyrelsen att den svenska polisens attityd- och bemötandeproblem bottnade i en kåranda som står för sammanhållning och känsla av gemenskap. Poliser som framförallt arbetar i yttre tjänst ställs många gånger inför farofyllda och emotionella laddade uppdrag. För många poliser fungerar då kulturen som en säkerhetsventil. Även Furnham och Alison (1994) menade att polisens yrkesroll har stor inverkan på deras konsensusstyrda uppfattning om brott och deras tveksamma inställning till rehabilitering.

Begreppet personlighet

Personlighet mäts i denna studie utifrån Lewis Goldbergs (1990) Big Five teori, en av de mest frekvent förekommande inom personlighetsforskning. Teorin delar in människans universella personlighetsdrag i de fem faktorerna; Extraversion – utåtriktning (E), Agreeableness – vänlighet (A), Conscientiousness – samvetsgrannhet (C), Openness – öppenhet (O), och Neuroticism – känslomässig instabilitet (N) (Rammstedt & John, 2007). Dessa fem faktorer sammanfattas även med benämningen OCEAN. Personlighetsdragen som ingår i E-dimensionen är; sällskaplighet, självhävdelse, tillgivenhet, vitalitet, spänningssökande och gladlynthet. A-dimensionen innefattar; tillit, rättframhet, osjälviskhet, följsamhet, ömsinnet och blygsamhet. C-dimensionen innefattar; duglighet, ordningsamhet, samvetsgrannhet, prestationssträvan, självdisciplin och eftertänksamhet. O-dimensionerna innefattar; estetik, fantasi, känslor, aktiviteter, tankar och värderingar. N-dimensionerna innefattar; ångest, irrationsbenägenhet, självosäkerhet, nedstämdhet, impulsivitet och stresskänslighet (Paunonen & Ashton, 2001).

Att kategorisera en individs personlighet i fem dimensioner är dock inte oproblemiskt, då olika forskare ser personligheten utifrån olika perspektiv: vissa vill kategorisera individer i olika typer av personlighet, medan andra menar att individen har en rad olika egenskaper (traits) som de besitter mer eller mindre av (Friedman & Schustack, 2006). Personlighetens stabilitet över tid är ett annat omdebatterat ämne. Costa och McCrae (2006) menar t.ex. att personligheten är stabil och att många delar av den är genetiska, samtidigt som den inte är oföränderlig utan kan utvecklas under en längre tid.

Kriminalvårdare och personlighet

Intresset för kriminalvårdarens personlighet konstaterades vara eftersatt redan 1958 (Downey & Signori, 1958). Resultaten från en studie av Downey och Signori (1958) visade att ”bra” kriminalvårdare i jämförelse med ”dåliga” kriminalvårdare; var mer självsäkra och mindre intoleranta och kritiska gentemot andra, var uppenbart mer dominant i situationer ansiktsmöt-ansikte och mindre benägna att dra sig tillbaka från social kontakt, var mindre känsliga för

oro och depressioner, hade uppenbart färre humörsvängningar, hade ett större mönster av intressen och en bättre förmåga att koncentrera sig, vilket i sin tur ledde till en bättre förmåga att slutföra uppgifter. I övrigt finns det få studier som syftar till att undersöka personlighet hos anställda inom Kriminalvården.

Poliser och personlighet

Barrick och Mount (1991) har genomfört en metaanalys av studier på bl.a. polisers personlighet utifrån Big Five personlighetsteori. Resultatet i undersökningen tyder på att poliser som yrkeskategori är jämnt fördelad mellan de fem dimensionerna. Studien visade även att C-dimensionen, i något högre utsträckning än övriga dimensioner, korrelerade med variabelerna arbetsfärdighet och träningsfärdighet för yrkesgruppen. En studie av Fenster och Locke (1973) gav ett annorlunda resultat, nämligen att poliser generellt sett hade en lägre grad av dimensionen känslomässig instabilitet (N) i jämförelse med studenter och en kontrollgrupp. Burbeck och Furnham (1984) fann vidare ett signifikant negativt samband mellan känslomässig instabilitet (N) och arbetsprestation, samt ett signifikant positivt samband mellan utåtriktning (E) och arbetsprestation bland poliser. Samma resultat gällande känslomässig instabilitet (N), utåtriktning (E) och arbetsprestation fanns av Detrick och Chibnall (2006), som även fann ett signifikant positivt samband mellan arbetsprestation och personlighetsdimensionen samvetsgrannhet (C) i likhet med Barrick och Mount (1991). Vad som särskilt utmärker Detricks och Chibnalls studie var att forskarna fann att högra grader av känslomässig instabilitet (N) i kombination med låga värden av samvetsgrannhet (C) tenderade att ha en negativ inverkan på arbetsprestation.

I en norsk studie gällande polisers personlighet och upplevd stress fann Lau, Hem, Berg, Ekeberg och Torgersen (2006) ett signifikant negativt samband mellan utåtriktning (E) och upplevd stress, samt ett signifikant positivt samband mellan känslomässig instabilitet (N) och upplevd stress.

Twersky-Glasner (2005) ämnade definiera begreppet polispersonlighet utifrån en genomgång av litteratur om polisens screeningmetoder. I sin studie fann han att polispersonlighet existerar som begrepp, och att det finns en allmän uppfattning om begreppet polispersonlighet som i mångt och mycket överensstämmer med verkligheten. Återigen är det kårandan och polisernas arbetsuppgifter som också präglar personlighetsdragen. Personlighetsdrag som lyfts fram i sammanhanget är bl.a.; pessimism, misstänksamhet, isolering/solidaritet, konservatism, rasfördomar och pragmatism (ibid).

Avgränsning och fokus

Gruppen kriminalvårdare är avgränsad till att endast inbegripa kriminalvårdare som arbetar med klientkontakt på antingen häkte eller anstalt. Således utesluts alla anställda inom Kriminalvården som har andra arbetsuppgifter, t.ex. produktionsledare, programledare, frivårdsinspektörer och chefer på olika nivåer. Gruppen poliser är avgränsad till att innefatta poliser som genomfört polisens grundutbildning, vilket utesluter aspiranter och civilanställda inom myndigheten.

Studiens syfte är att få en indikering på om yrkesgrupperna kriminalvårdare och poliser skiljer sig åt gällande attityd till intagna, såväl mellan varandra som i förhållande till en kontrollgrupp. Studien söker även svar på om en sådan skillnad bottnar i yrkeskategorin i sig eller om den snarare kan relateras till personlighet. Polisen och Kriminalvården skall återspegla samhällets attityder och värderingar, varför det är viktigt att utreda om dessa yrkesgrupper är biased i förhållande till samhället och varandra. Stämmer polisens och kriminalvårdarens attityder och värderingar inte överens med samhällets finns eventuellt anledning att vidta åtgärder, inom t.ex. utbildning och rekrytering, inom yrkesgrupperna.

Betydelsen av attityder till intagna hos tjänstemän inom rättsväsendet har konstaterats vara stort (se t.ex. Kjelsberg et al., 2007; Melvin et al., 1985). Kriminalvårdare och poliser är de yrkesgrupper som i största mån interagerar med kriminella, varför deras attityder är av särskild vikt (Kjelsberg et al., 2007). Befintliga studier på området är uteslutande internationell (t.ex. Farkas, 1999; Kifer et al., 2003; Kjelsberg et al., 2007; Melvin et al., 1985), och skillna-

der i t.ex. kriminalpolitik, yrkeskulturer och samhällskulturer mellan länder gör det omöjligt att generalisera dessa resultat. Befintlig forskning på polisens attityder till intagna (Melvin et al., 1985) har dessutom ett magert urval ($N = 23$). Således finns ett behov av utökad kunskap på området, såväl nationell som i internationellt. Tidigare forskning (se t.ex. Farkas, 1999; Kifer et al., 2003; Kjelsberg et al., 2007; Melvin et al., 1985) tar dessutom endast hänsyn till ålder, kön och andra demografiska faktorer vid analys av resultatet. Det finns således ingen forskning som syftar till att undersöka om eventuella skillnader i attityd mellan yrkesgrupperna grundar sig i personlighet.

Tidigare forskning har visat att kriminalvårdare generellt sett har en mer positiv attityd till intagna än olika former av kontrollgrupper (Kjelsberg et al., 2007; Melvin et al., 1985). Melvin med kollegor (1985) fann även att polisens attityder till intagna var mer negativ än såväl kriminalvårdares som studenters. Forskning på kriminalvårdares och polisens personlighet har tidigare syftat till att undersöka vilka personlighetsfaktorer som bäst korrelerar med ”bra” respektive ”dåliga” arbetsprestationer. Det finns således ingen forskning som kombinerar variablerna attityder till intagna och personlighet enligt Big Five personlighetsteori.

Utifrån tidigare forskning är det därför rimligt att anta att kriminalvårdare har en mer positiv attityd till intagna i förhållande till såväl poliser som kontrollgrupp. Då existerande forskning på kriminalvårdares och polisens personlighet visar en skillnad i arbetsprestation (Downey & Signori, 1958) och upplevd stress (Lau et al., 2006) kan det även antas påverka attityden till intagna. Med utgångspunkt i dessa antaganden har två frågeställningar och två hypoteser formulerats: Finns det någon skillnad i attityd till intagna mellan grupperna kriminalvårdare, poliser och personer som varken är kriminalvårdare eller poliser? Om det finns en sådan skillnad, kan den relateras till någon av personlighetsdimensionerna enligt Big Five personlighetsteori?

H₁: Grupperna poliser, kriminalvårdare och kontrollgrupp skiljer sig åt beträffande attityd till intagna.

H₂: Skillnad mellan undersökningsgrupperna i attityd till intagna kan förklaras genom personlighetsdrag enligt femfaktormodellen.

Metod

Deltagare

Deltagarna i gruppen kriminalvårdare bestod av fyrtio personer, 22 män och 18 kvinnor, i åldrarna 25-63 ($M = 39.28$, $SD = 12.11$). Deltagarna i gruppen poliser bestod av fyrtio personer, 32 män och 8 kvinnor, i åldrarna 27-64 ($M = 36.92$, $SD = 9.40$). Deltagarna i kontrollgruppen bestod av fyrtio personer, 22 män och 18 kvinnor, i åldrarna 20-61 ($M = 36.20$, $SD = 12.24$). Ingen i gruppen kriminalvårdare har tidigare arbetat som polis, ingen i gruppen polis har tidigare arbetat som kriminalvårdare och ingen i jämförelsegruppen har tidigare arbetat som kriminalvårdare eller polis. För bedömning av lämpligt antal deltagare gjordes en beräkning a priori, vilken visade att enfaktoriella variansanalyser med en förutsatt effektstorlek på $f = 0.25$ (s.k. mellanstor effekt) kräver minst 114 undersökningsdeltagare för att uppnå en statistisk power på 0.65.

Procedur

Kriminalvårdarna arbetade på antingen häkte eller anstalt i region Stockholm, Norrköping samt Härnösand. Deltagarna rekryterades via en medförfattare till denna studie, som vid tillfället även innehade en anställning inom Kriminalvården. Enkäterna distribuerades av medförfattaren via myndighetens interna mail- och postsystem. Poliserna som undersöks i studien är verksamma i region Stockholm och Malmö. Även dessa rekryterades via två kontakter till en av medförfattarna i denna studie. Beträffande poliserna verksamma i Malmö distribuerades enkäterna via e-post, där respondenterna fick lämna sin e-postadress till studiens handledare av

sekretesskäl. Poliserna i Stockholm fick lämna in de besvarade enkäterna till författarnas kontaktperson hos Polisen i Stockholm, som sedan lämnade över dem till en av medförfattarna. Individer till jämförelsegruppen har rekryterats i syfte att representera "allmänheten". Därmed har dessa rekryteras på diverse arbetsplatser i Stockholm och Linköping samt genom Högskolan i Kristianstad. En kontakt på respektive arbetsplats ansvarade för att distribuera, samla in och återsända enkäterna till någon av studiens författare. Undersökningsdeltagarna informerades om att studien undersökte attityd till intagna och personlighet i de olika grupperna, och syftade till att bidra till en förståelse för varandras likheter och olikheter som kan komma att bidra till att höja kompetensen för samarbete och bemötande hos yrkesverksamma där värdefrågor i kontakten mellan människor är särskilt viktig. Deltagarna upplystes även om resultaten kommer att avidentifieras och analyseras gruppvis.

Etiska förhållningssätt

Etiska överväganden är viktiga, och i denna studie har hänsyn tagits till de fyra etiska kraven som preciseras i Vetenskapsrådets forskningsetiska principer (Bryman, 2002);

1. *Informationskravet* innebär att de deltagande personerna på ett strukturerat sätt har informerats om studien, dess syfte och frivilligheten att delta.
2. *Samtyckeskravet* innebär att de deltagande personerna har informerats om rätten att själva bestämma över sin medverkan, varför samtycke har inhämtats.
3. *Konfidentialitetskravet* innebär att deltagarna i studien har givits största möjliga konfidentialitet, vilket bl.a. innebär att enskilda individer inte skall kunna identifieras av utomstående. Konfidentialitetskravet innebär även att uppgifter som lämnats har förvarats på ett sådant sätt att obehöriga inte kan ta del av dem.
4. *Nyttjandekravet* innebär att de insamlade uppgifter om enskilda personer endast har använts för det ändamål som studien avser och inte i något annat sammanhang.

Material

I studien användes *Attitudes toward prisoners* (ATP) skalan för att mäta attityder till intagna. ATP skalan är frekvent använd inom forskning (Kjelsberg et al., 2007; Melvin et al., 1985) och anses ha goda psykometriska proportioner (Melvin et al., 1985). I den ursprungliga studien fastställdes test-retest reliabiliteten genom att 40 män och kvinnor fick besvara frågorna vid två olika tillfällen med två veckors mellanrum. Pearsons produktmomentkorrelationskoefficient (r) mellan första och andra testet var .82 ($p < .01$), vilket indikerar en rimlig stabilitet över tiden. Den interna samstämmigheten i ATP-skalan mättes i två test genom att korrelera det totala antalet udda och det totala antalet jämna poäng och korrigera r med Spearman-Brown formeln. Båda testen visade på god split-half reliabilitet, $r = .90$ ($p < .01$) respektive $r = .84$ ($p < .01$). Skalans validitet visade sig vara god och det fanns inga tecken på snedfördelning. Cronbachs alpha för samtliga 36 items i föreliggande studie var $\alpha = .913$.

ATP-skalan består av 36 påståenden (items) om attityder till intagna, t.ex. "De flesta intagna kan bli rehabiliterade" och "Jag skulle aldrig vilja att något av mina barn dejtade en före detta intagen", och där respondenten ombes att ranka sin grad av instämmande. Av dessa svarsalternativ är 19 negativa och 17 positiva internt slumpfördelade. ATP innehåller en Likert skala med rankade svarsalternativ från Misst tycker starkt, Misst tycker och Vet ej, till Instämmer och Instämmer starkt. Efter reversal av 19 av 36 items, tilldelas varje item en poäng från 1 till 5, där 1 representerar den mest negativa attityden och 5 den mest positiva attityden. En konstant summa av 36 subtraheras från den erhållna summan vilket ger ett möjligt poängintervall från 0 till 144. Ett positivt värde tyder på att de intagna betraktas som vanliga personer med kapacitet till positiva förändringar, medan negativa värden tyder på en syn på intagna som avvikande i grunden och oförmögna till positiv förändring.

För att möjliggöra mätningar av personlighetsdimensionerna, enligt femfaktormodellen *the Big Five* (BFI), när försöksdeltagarnas tid är starkt begränsad utvecklades BFI-10 skalan som består av 10 påståenden. BFI-10 bedömer personlighet utifrån Big Five teorin fem dimensioner; Extraversion (E), Agreeableness (A), Conscientiousness (C), Openness (O) och Neuroticism (N), där varje dimension mäts av två items (Rammstedt & Krebs, 2007). T.ex. bedöms E-dimensionen utifrån de två påståendena ”Jag ser mig själv som en person som...” (1) ”... är reserverad” och (2) ”... är utåtriktad och social” (Rammstedt, 2007).

Skalan graderas i fem steg, från Ogillar helt, Ogillar till viss grad och Varken instämmer eller ogillar, till Instämmer till viss grad och Instämmer helt. I förhållande till den ursprungliga versionen BFI-44, som består av 44 påståenden, har en studie av Rammstedt och John (2007) visat att skalans reliabilitet är behållen till 85 %. Trots att BFI-10 skalan omfattar mindre än 25 % av BFI-44 skalan, predicerade den nästan 70 % av variansen i den fulla skalan. Medelvärde för test-retest korrelationer varierar från .72 till .78, vilket visar på en god stabilitet över 6-8 veckor (Rammstedt & John, 2007). Studier visar även att BFI-10 bibehåller en god validitet i jämförelse med BFI-44.

Statistiskt tillvägagångssätt

One-way ANOVA användes för att undersöka eventuella skillnader mellan grupperna avseende attityd till intagna, vilket testar hypotes 1, samt skillnader mellan grupperna avseende personlighetsdimensioner, som ett steg i att testa hypotes 2. Därefter genomförs två-faktoriella variansanalyser för var och en av personlighetsdimensionerna inom Big Five samt variablerna anställning och attityd till intagna, i ett försök att predicera attityden till intagna utifrån variablerna anställning och personlighet. Syftet är då att utifrån två-faktoriella analyser visa att variabeln personlighetsdimension har effekt på attityd till intagna, samtidigt som en sådan effekt inte längre hittas (eller i vart fall är mindre än i testet av hypotes 1) för variabeln anställning. Om grupperna skiljer sig i ett personlighetsdrag (one-way ANOVAs) och om detta förutsäger attityden till intagna (de senaste analyserna), så bekräftar detta hypotes 2, att personligheten kan förklara skillnader i attityder mellan yrkesgrupper.

Resultat

Av tabell 1 framgår erhållna värden på ATP för grupperna kriminalvårdare, poliser och kontrollgrupp. En one-way ANOVA visade att skillnaden mellan grupperna inte var signifikant.

Tabell 1.

Medelvärden och standardavvikelser för ATP avseende grupperna kriminalvårdare, poliser och kontrollgrupp avseende attityder till intagna. N = 120.

	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
Totalt	120	85.18	19.68
Kriminalvårdare	40	89.85	14.09
Poliser	40	83.80	20.37
Kontrollgrupp	40	81.90	23.07

I tabell 2 redovisas resultatet av analyser med one-way ANOVA och Welch ANOVA som visar skillnader i medelvärden och standardavvikelser mellan grupperna kriminalvårdare, poliser och kontrollgrupp avseende personlighetsdimensionerna i Big Five modellen. One-way ANOVA användes vid tecken på varianshomogenitet och Welch ANOVA användes vid tecken på variansheterogenitet.

Av tabell 2 framgår att Welch ANOVA visar signifikanta skillnader mellan grupperna utåtriktning (E) och känslomässig instabilitet (N). Post hoc-analyser med Tukeys test visade att gruppen poliser skiljde sig med signifikant högre värden av utåtriktning (E) än gruppen kriminalvårdare ($p = .031$) och kontrollgrupp ($p = .012$). Kontrollgruppen skiljde sig med signifikant

högre värden av känslomässig instabilitet (N) än grupperna kriminalvårdare ($p < .001$) och poliser ($p = .005$). Inga övriga skillnader mellan grupperna var signifikanta.

Tabell 2.

Jämförelser av medelvärden och standardavvikelser mellan grupperna kriminalvårdare, poliser och kontrollgruppen avseende Big Five faktorerna utåtriktning, vänlighet, samvetsgrannhet, känslomässig instabilitet och öppenhet. $N = 120$.

	Kriminalvårdare		Poliser		Kontrollgrupp			η^2
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>	
Utåtriktning	7.58 ^a	1.93	8.50 ^b	1.22	7.84 ^a	1.67	5.07** ¹	.08
Vänlighet	8.0	1.28	8.15	1.10	8.08	1.35	.15 ²	.00
Samvetsgrannhet	7.95	1.60	7.80	1.20	7.70	1.47	.31 ²	.00
Känslomässig instabilitet	3.20 ^a	1.04	3.53 ^a	1.09	4.50 ^b	1.80	9.99** ¹	.15
Öppenhet	6.45	1.97	6.58	1.81	7.38	1.79	2.91 ²	.05

Not. Olika upphöjda bokstäver (a och b) betecknar grupper som skiljer sig åt signifikant ($p < .05$) enligt Tukeys post hoc-jämförelser. ¹ one-way ANOVA, ² Welch ANOVA.

* $p < .05$, ** $p < .01$.

Värdena på personlighetsdimensionerna utåtriktning (E), vänlighet (A), samvetsgrannhet (C), känslomässig instabilitet (N) och öppenhet (O) kodades sedan om till undergrupperna hög och låg utifrån värdets median, varpå det exakta medianvärdet placerades i den mindre undersökningsgruppen. Två-vägs variansanalyser användes sedan för att undersöka eventuella huvudeffekter och interaktionseffekter av hög respektive låg grad av samtliga personlighetsdimensioner samt variablerna anställning på attityder till intagna. Inga signifikanta resultat påträffades.

Diskussion

Studien har ämnat undersöka skillnaden i attityder till intagna mellan grupperna kriminalvårdare, poliser och en kontrollgrupp. Likaså har den avsett att undersöka om en eventuell skillnad kan relateras till någon av personlighetsdimensionerna i Big Five personlighetsteori. Syftet är att se om kriminalvårdare och poliser har en syn på intagna som överensstämmer med den ökade satsningen på rehabiliterande och behandlande insatser. Problemmrådet är relevant då arbetet som berör intagnas återanpassning till samhället kan bli problematiskt om rättsvårdande myndighetspersoner, t.ex. kriminalvårdare och poliser, inte har en tro på intagnas möjlighet till förändring (Melvin et al., 1985).

Två hypoteser har postulerats i studien; att kriminalvårdare har en mer positiv syn på intagna än såväl poliser som kontrollgrupp, samt att en sådan skillnad kan prediceras utifrån en enskild faktor i Big Five personlighetsteori. Resultatet visade en deskriptivt något mer positiv attityd till intagna inom gruppen kriminalvårdare, men skillnaden var inte signifikant. Inte heller då personlighetsdimensionerna kodades om till hög respektive låg, och analyserades med två-vägs variansanalyser tillsammans med variablerna anställning och attityder till intagna, påträffades några signifikanta resultat.

Att skillnaden i attityd till intagna mellan grupperna kriminalvårdare, poliser och kontrollgrupp inte var signifikanta skiljer sig från resultat i flertalet tidigare undersökningar (se t.ex. Kjelsberg et al., 2007; Melvin et al., 1985). Bristen på signifikans kan eventuellt förklaras av det något begränsade urvalet ($N = 120$). Då det inte finns klara riktmärken för vad som anses vara positiva respektive negativa attityder till intagna bör värden som erhålls med ATP endast jämföras sinsemellan (Melvin et al., 1985). Även om endast en del av ATP-skalans 36 items

belyser tron på intagnas möjlighet till förbättring, visade Cronbachs alpha ($\alpha = .913$) på hög homogenitet och skalan kan således generaliseras till att som helhet inneha denna betydelse. I denna studie erhöll gruppen kriminalvårdare det högsta värdet, vilket ger goda förutsättningar för ett gott påverkans- och behandlingsarbete. Kriminalvårdare är den grupp av individer som i störst utsträckning interagerar med de intagna, och således kan kriminalvårdares positiva attityder till intagna även ge intagna en positivare syn på sig själva (ibid.). Detta har i många fall en avgörande betydelse för intagnas möjlighet att leva ett liv utan kriminalitet efter frigivning. De attityder till intagna som erhöles från kriminalvårdare ($M = 89.85$, $SD = 14.09$) var förvånansvärt lika de resultat som fanns av t.ex. Melvin med kollegor (1985) ($M = 90.7$, $SD = 15.55$) och Kjelsberg med kollegor ($M = 90.0$, $SD = 16.80$). Likhetera är anmärkningsvärda ur flertalet aspekter: dels genomfördes de i olika länder (USA och Norge) och dels genomfördes den ursprungliga studien av Melvin med kollegor för över 25 år sedan. En jämförelse mellan värdena för gruppen poliser i denna studie ($M = 83.80$, $SD = 20.37$) och den ursprungliga studien av Melvin med kollegor (1985) ($M = 67.0$, $SD = 16.60$) tyder dessutom på att värdegrunden och tron på förändring är förankrat i en större del av rättskedjan. Sunda attityder hos polisen stärker allmänhetens förtroende för myndigheten, ett förtroende som är direkt nödvändigt för att polisen skall kunna fullgöra sitt uppdrag (Westin & Nilsson, 2009).

Att den andra forskningshypotesen inte får stöd av genomförda analyser kan eventuellt bero på att attityd till intagna helt enkelt inte kan förklaras utifrån personlighet enligt femfaktormodellen. Det finns dessvärre ingen tidigare forskning på området mot vilken dessa resultat kan jämföras. Ett större urval och den mer omfattande personlighetsskalan BFI-44 hade eventuellt givit ett annat resultat. De resultat som erhöles på de generella analyserna av gruppernas personlighet gav i sig inga anmärkningsvärda resultat. Då personlighetsegenskaper som innefattas i personlighetsdimensionen känslomässig instabilitet (N) inte är önskvärda inom yrkesgrupperna poliser och kriminalvårdare, är det heller inte förvånande att dessa personlighetsegenskaper är signifikant mer förekommande inom kontrollgruppen än övriga undersökningsgrupper. De värden som erhållits på poliser och personlighet är dessutom jämförbara med resultat i en tidigare undersökning av Fenster och Locke (1973), där poliser uppvisade ett lägre värde på personlighetsdimensionen känslomässig instabilitet (N) i jämförelse med en kontrollgrupp.

Kjelsberg med kollegor (2007) anser det vara av vikt att poängtera att attityder inte nödvändigtvis övergår i handling. Vidare menar författarna att negativa attityder från kriminalvårdare och poliser inte behöver innebära annat än en rättvis bedömning av en intagen. Vissa gärningsmän bör, enligt Kjelsberg med kollegor, gagnas av en rättvis bedömning av deras kapacitet till förbättring, i motsats till en överdriven tro på deras potential. Däremot kan både extremt höga och extremt låga värden på ATP vara kontraproduktivt, åtminstone ur en rättspsykologisk utgångspunkt.

Begränsningar

Föreliggande studie är förknippad med ett antal begränsningar som bör beaktas. Kjelsberg med kollegor (2007) menar t.ex. att en omfattande studie av attityder till intagna bör anta en bredare strategi. I synnerhet bör fler än endast ett instrument användas. Vidare är studien begränsad av sin statistiska framtoning, vilket bör kompletteras med kliniska slutsatser.

Då instrumentet distribuerats via kontakter i olika sammanhang, har ingen hänsyn tagits till eventuellt bortfall då bortfallet inte kunnat mätas. Urvalet är dessutom starkt begränsat till storstäder, varför urvalet inte är representativt för hela populationen. Urvalet av kriminalvårdare och poliser är dessutom begränsat till specifika verksamhetsställen och specifika arbetsuppgifter. Olika anstalter och häkten kan skilja sig åt beroende på inriktning, typ av intagna, säkerhetsklass o.s.v., vilket säkerligen påverkar attityden till intagna. Beträffande polisernas arbetsuppgifter, påverkar säkerligen huruvida polisen i fråga är verksam i yttre eller inre tjänst. Dessa frågor har inte behandlats inom ramen för denna studie, men kan vara en inriktning för framtida forskning. Även kontrollgruppens representativitet för den totala populationen bör ifrågasättas. Ett sådant urval bör göras slumpvis (Kjelsberg et al., 2007) från hela populationen, och vara

tillräckligt stort för att kunna undersöka hur ålder, kön och socioekonomisk status påverkar människors attityder till intagna.

Då en medförfattare distribuerade instrumentet till kriminalvårdare, och då enkäterna till kontrollgruppen distribuerades via kontakter på diverse arbetsplatser, kan även respondenternas anonymitet ifrågasättas. Vissa arbetsplatser hade få anställda, vissa enkäter distribuerades via interna mailsystem o.s.v. Ett sådant tillvägagångssätt kan ge utrymme för att enkäterna besvaras med social önskvärdhet.

I materialet har svarsalternativ ”vet ej” analyserats som ett neutralt svar mellan att instämna och att tillbakavisa. ”Vet ej” innebär dock inte ett neutralt ställningstagande utan att man inte har någon uppfattning i frågan över huvud taget. Det kan även vara så att ”vet ej”, som här fått numreringen 3 på en skala från 1-5, även har uppfattats som ett neutralt svar mellan instämning och tillbakavisande. Ett bättre alternativ till ”vet ej” hade eventuellt varit ”varken eller”. Detta kan ha haft betydelse för resultatet, då undersökningsdeltagare som egentligen haft en åsikt har svarat ”vet ej” på grund av att de saknar kunskap på området. Författarnas uppfattning är dock att svarsalternativet har använts så som det är tänkt, det vill säga ett neutralt svar mellan instämning och tillbakavisande. Uppfattningen bottnar främst i skalans utformning och den beskrivande texten intill. Dessutom har originalskalan samma problematik, men har trots detta uppvisat en god reliabilitet. Ett ytterligare argument för att skalans utformning inte haft avgörande betydelse för resultatet är att skalans resultat endast bör jämföras mot andra resultat på samma skala.

ATP skalan är dessutom utvecklad för att kunna användas i USA (Kjelsberg et al., 2007). Även om resultaten i denna studie är snarlika de i den ursprungliga studien, bör hänsyn tas till eventuella skillnader i t.ex. kultur och kriminalpolitik. Ett påstående är dessutom felöversatt, BF2 översattes till ”*Jag ser mig själv som en person som man generellt kan lita på*”, medan den rätta översättningen är ”*Jag ser mig själv som en person som generellt litar på andra*”. De båda översättningarna har olika innerbörd, vilket bör beaktas i fråga om validiteten.

Framtida forskning

I samhället i stort finns ett utvidgat krav på längre strafftider och hårdare förhållanden för förövare dömda till fängelse, företrädesvis vålds- och sexualbrottslingar (se t.ex. Kjelsberg et al., 2007). Samtidigt satsar statliga myndigheter allt större resurser på rehabiliterande och behandlande insatser som syftar till att minska återfallen i brott (Kriminalvården – ledning och styrning, 2009). Sådana insatser åläggs personal inom rättsvårdande myndigheter, och underlättas således av deras attityder till intagna och deras möjlighet till förändring. Studien har belyst att det kan finnas en tendens till en mer positiv attityd till intagna hos kriminalvårdare i jämförelse med såväl poliser som kontrollgrupp. Forskning bör därför fokusera på att undersöka huruvida kriminalvårdares attityd till intagna påverkar det rehabiliterande och behandlingsinriktade insatserna de utför.

Slutligen, studien enligt ovan kan dessutom med fördel replikeras med ett större urval, då ett utökat urval kan ge ett signifikant resultat beträffande skillnader i attityder till intagna mellan grupperna kriminalvårdare, poliser och kontrollgrupp. Studien kan även utökas till att omfatta fler grupper, t.ex. individer som är verksamma inom domstolsväsendet. Gällande poliser och kriminalvårdares personlighet enligt Big Five personlighetsteori har denna typ av forskning konstaterats eftersatt sedan länge (se t.ex. Downey & Signori, 1958). Därför bör det finnas utrymme för användbara resultat i all typ av forskning som rör detta område.

Referenser

- Alpert, P. G., Finney, M. J. & Short, J. F. Jr. (1978). Legal services, prisoners' attitudes and "rehabilitation". *The Journal of Criminal Law and Criminology*, 69, 616-626.
- Barrick, R. M., & Mount, K. M. (1991). The Big Five personality dimensions and job performance: A meta-analysis. *Personnel psychology*, 44 (1), 1-26.
- Bizer, G. Y., Tormala, Z. L., Rucker, D. D., & Petty, R. E. (2006). Memory-based versus on-line processing: Implications for attitude strength. *Journal of Experimental Social Psychology*, 42, 646-653.
- Bryman, A. (2002). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.
- Burbeck, E. & Furnham, A. (1984). Personality and police selection: Trait differences in successful and non-successful applicants to the metropolitan police. *Personality and Individual Differences*, 5, 257-263.
- Carlson, H., Thayer, R. E., & Germann, A. C. (1971). Social attitudes and personality differences among members of two kinds of police departments (innovative vs. traditional) and students. *The Journal of Criminal Law, Criminology, and Police Science*, 62, 564-567.
- Costa, P. T. Jr. & McCrae, R. R. (2006). Age changes in personality and the origins: Comment on Roberts, Walton and Viechtbauer. (2006). *Psychological Bulletin*, 132, 26-28.
- Detrick, P. & Chibnall, J. T. (2006). NEO PI-R personality characteristics of high-performing entry-level police officers. *Psychological Services*, 3, 274-285.
- Downey, N. R., & Signori, I. E. (1958). The selection of prison guards. *The Journal of Criminal Law, Criminology, and Police Science*, 49, 234-236.
- Farkas, M. A. (1999). Correctional officer attitudes toward inmates and working with inmates in a "get tough" era. *Journal of Criminal Justice*, 27, 495-506.
- Fazio, R. (2007). Attitudes as object-evaluation associations of varying strength. *Social Cognition*, 25, 603-637.
- Fenster, C. A., Locke, B. (1973). Neuroticism among policemen: An examination of police personality. *Journal of Applied Psychology*, 57, 358-359.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). *Belief, attitude, intention and behavior: An introduction to theory and research*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Friedman, H. S. & Schustack, M. W. (2006). *Personality: Classic theories and modern research*. Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Furnham, A., & Alison, L. (1994). Theories of crime, attitudes to punishment and juror bias amongst police, offenders and the general public. *Personality and Individual Differences*. Department of Psychology, University College London, 17, 35-48.

- Goldberg, L. R. (1990). An alternative "description of personality": The big-five structure. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59, 1216-1229.
- Kifer, M., Hemmens, C., & Stohr, M. K. (2003). The goals of corrections: Perspectives from the line. *Criminal Justice Review*, 28, 47-69.
- Kjelsberg, E., Skoglund, T. H., & Rustad, A. B. (2007). Attitudes towards prisoners, as reported by prison inmates, prison employees and college students. *BMC Public Health*, 7(71).
- Kriminalvården (Utg.). (2010). *Kriminalvårdens årsbok 2009*. Norrköping: Kriminalvården.
- Kriminalvården – ledning och styrning: Slutbetänkande av Utredningen Kriminalvårdens effektivitet*. (2009). (Statens Offentliga Utredningar SOU 2009:80). Sveriges riksdag, Justitiedepartementet.
- Lau, B., Hem, E., Berg, A. M., Ekeberg, Ø. & Torgersen, S. (2006). Personality types, coping, and stress in the Norwegian police service. *Personality and Individual Differences*, 41, 971-982.
- Logan, T. K., Shannon, L., & Walker, R. (2006). Police attitudes toward domestic violence offenders. *Journal of Interpersonal Violence*, 21, 1365-1374.
- Melvin, K. B., Gramling, L. K., & Gardner, W. M. (1985). A scale to measure attitudes toward prisoners. *Criminal Justice and Behavior*, 12, 241-253.
- Oskamp, S. (1977). *Attitudes and opinions*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Paunonen, S. V., & Ashton, M. C. (2001). Big five factors and facets and the prediction of behaviour. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81, 524-539.
- Rammstedt, B. (2007). The 10-item Big Five Inventory. Norm values and investigation of sociodemographic effects based on a German population representative sample. *European Journal of Psychological Assessment*, 23, 193-201.
- Rammstedt, B., & John, O. P. (2007). Measuring personality in one minute or less: A 10-item short version of the Big Five Inventory in English and German. *Journal of Research in Personality*, 41, 203-212.
- Rammstedt, B. & Krebs, D. (2007). Does response scale format affect the answering of personality scales? Assessing the Big Five dimensions of personality with different response scales in a dependent sample. *European Journal of Psychological Assessment*, 23, 32-38.
- Twersky-Glasner, A. (2005). Police personality: What is it and why are they like that? *Journal of Police and Criminal Psychology*, 20, 56-67.
- Westin, C., & Nilsson, A. (2009). *Attityd- och bemötandeproblem inom polisen: Rapport till Rikspolisstyrelsen*. Hämtad den 17 augusti 2011 från http://www.polisen.se/Global/www%20och%20Intrapolis/Rapporter-utredningar/01%20Polisen%20nationellt/Ovriga%20rapporter-utredningar/Attityd_bemotandeproblem_dec_09.pdf

Bilaga

En studie om attityd och personlighet

Våra attityder speglar våra erfarenheter och värderingar. I vissa yrken, såsom de inom rättsväsendet, har attityder och personlighet en central plats i yrkesutförandet.

Därmed vill vi i vår studie undersöka attityder till intagna i fängelse hos poliser och kriminalvårdare och vidare om personlighet kan relateras till detta utifrån olika personlighetsdimensioner som är gemensamma för oss människor. Studien syftar till att bidra till en förståelse för varandras likheter och olikheter som kan komma att bidra till att höja kompetensen för samarbete och bemötande hos yrkesverksamma där värdefrågor i kontakten mellan människor är särskilt viktig.

Vi finner även detta särskilt relevant då det pågår en dagsaktuell debatt om skärpta fängelsestraff och återfallsförbrytare.

Vi vänder oss till dig för att svara på frågor som rör attityder och personlighet. Din åsikt är viktig för att vi ska kunna erhålla en så heltäckande bild som möjligt.

Enkäten tar ca 10 minuter att besvara, är enkel att svara på och du är fullständigt anonym. Inga personuppgifter kommer att krävas, endast om du är polis eller kriminalvårdare, tjänsteår, ålder och kön. Resultaten kommer att avidentifieras och analyseras gruppvis. Därför kommer det inte finnas möjlighet att identifiera enskilda individer.

Har du några frågor under angående frågorna får du gärna kontakta oss på nedan angivna telefonnummer eller e-post.

Vi ser helst till att du besvarar enkäten inom en vecka efter att du tagit emot den. Dina åsikter är viktiga!

Ett stort tack på förhand för din medverkan!

Hälsningar,
Jessica & Andreas

Vänligen ange ditt yrke, din ålder, om du är polis eller kriminalvårdare, hur många tjänsteår du har och om du är kvinna eller man.

Yrke	☐ Polis	☐ Kriminalvårdare	Annat
Ålder	_____ år	Tjänsteår	_____ år
Kön	☐ Kvinna	☐ Man	

Personlighet

Inledningsvis finner du ett antal beskrivningar som du väljer antingen passar in på dig eller inte. Och hur väl passar beskrivning in på dig? Markera med ett X till vilken grad beskrivningen stämmer in på dig. Läs påståendena som att de har inledande texten:

Jag ser mig själv som en person som...

		Ogillar helt	Ogillar till viss grad	Varken instämmer eller ogillar	Instämmer till viss grad	Instämmer helt
1.	... är reserverad.	☐	☐	☐	☐	☐
2.	... man generellt kan lita på.	☐	☐	☐	☐	☐
3.	... ibland är lat.	☐	☐	☐	☐	☐
4.	... är avslappnad och kan hantera stress bra.	☐	☐	☐	☐	☐
5.	... har få konstnärliga intressen.	☐	☐	☐	☐	☐
6.	... är utåtriktad och social.	☐	☐	☐	☐	☐
7.	... tenderar att hitta fel hos andra.	☐	☐	☐	☐	☐
8.	... gör ett grundligt jobb.	☐	☐	☐	☐	☐
9.	... lätt blir nervös.	☐	☐	☐	☐	☐
10.	... har en god föreställningsförmåga.	☐	☐	☐	☐	☐

Attityder. De påståenden som är presenterade nedan beskriver attityder till intagna i fängelse i Sverige. Det finns inga rätt eller fel svar, utan detta är endast dina åsikter. Du är ombedd att svara på frågor som uttrycker *dina* känslor för varje påstående genom att indikera huruvida du (1) Misstycker starkt, (2) Misstycker, (3) Vet ej, (4) Instämmer (5) Instämmer helt. Ange vilket svarsalternativ som stämmer bäst överrens med dina åsikter genom att skriva någon av ovanstående siffror i vänstra marginalen. Var vänlig och besvara varje påstående och med heltal (dvs. ej t.ex. 2.5).

Uppskattningsskala

1	2	3	4	5
Misstycker starkt	Misstycker	Vet ej	Instämmer	Instämmer helt

- ___ 1. Intagna skiljer sig från de flesta andra människor.
- ___ 2. Bara ett fåtal intagna är nämnvärt farliga.
- ___ 3. Intagna förändras aldrig.
- ___ 4. De flesta intagna är offer utav omständigheter och förtjänar att vårdas.

- ___ 5. Intagna har känslor som alla andra.
- ___ 6. Det är inte förnuftigt att lita på en intagen alltför mycket.
- ___ 7. Jag tror att jag kan tycka om de flesta intagna.
- ___ 8. Dåliga fängelseförhållanden bidrar till bitterhet hos de intagna.
- ___ 9. Ger man en intagen lillfingret tar denne hela handen.
- ___ 10. De flesta intagna är obegåvade.
- ___ 11. Intagna behöver tillgivenhet och bekräftelse som oss alla andra.
- ___ 12. Du bör inte förvänta dig alltför mycket från en intagen.
- ___ 13. Att försöka rehabilitera intagna är ett slöseri med tid och pengar.
- ___ 14. Du vet aldrig om en intagen talar sanning.
- ___ 15. Intagna är vare sig bättre eller sämre än oss andra.
- ___ 16. Du måste ständigt hålla dig på din vakt när du har med intagna att göra.
- ___ 17. Generellt sett tänker och agera intagna på samma sätt.
- ___ 18. Om du ger den intagna respekt, får du respekt tillbaka.
- ___ 19. Intagna tänker bara på sig själva.
- ___ 20. Det finns vissa intagna jag litar på fullt ut.
- ___ 21. Intagna lyssnar till sakskaäl.
- ___ 22. De flesta intagna är för lata för att kunna göra gott för sig själva.
- ___ 23. Jag skulle inte ha något emot att bo granne med en före detta intagen.
- ___ 24. Intagna är helt enkelt kallhjärtade.
- ___ 25. Intagna försöker bara utnyttja andra.
- ___ 26. Värderingarna hos intagna är generellt sett som hos oss alla andra.
- ___ 27. Jag skulle aldrig vilja att något av mina barn dejtade en före detta intagen.
- ___ 28. De flesta intagna har kapacitet att älska.
- ___ 29. Intagna har helt enkelt ingen moral.
- ___ 30. Intagna bör vara under sträng, hård disciplin.
- ___ 31. Generellt sätt är intagna onda människor.
- ___ 32. De flesta intagna kan bli rehabiliterade.
- ___ 33. En del intagna är ganska trevliga.
- ___ 34. Jag skulle vilja umgås med en del intagna.
- ___ 35. Intagna respekterar endast hårda tag.
- ___ 36. Om en person gör bra ifrån sig i fängelset, bör han bli frigiven.

Tack för din medverkan!
Jessica och Andreas